

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i militärhistoria

Styrdokument:	Klicka och ange rubrik
Klassificering	Regler
Diarienummer	Ö 499/2023
Beslutsfattare	FoUN
Dokumentansvarig	Biträdande prefekt
Senaste beslutsdatum	2023-10-03
Giltighetstid	Tills vidare men bör ses över senast 2028-12-31
Dokument som ersätts	-
Relaterade dokument	-
Kortare sammanfattning	Beskriver forskarutbildningens innehåll och upplägg, mål, behörighetskrav, utlysnings- och antagningsförfarande samt bedömningsgrunder och urvalskriterier för att antagning.

Innehåll	1
Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i militärhistoria	1
Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i militärhistoria	3
1. Giltighet	3
2. Ämnesbeskrivning	3
3. Utbildningens mål	3
3.1 Doktorsexamen	3
3.2 Licentiatexamen	4
4. Behörighet och förkunskapskrav	5
4.1 Grundläggande behörighet.....	5
4.2 Särskild behörighet.....	5
5. Utlysning och antagning	6
5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier	6
6. Utbildningens innehåll och uppläggning	7
6.1 Individuell studieplan	7
6.2Handledning och andra resurser.....	7
6.3 Kurser, examination, och övriga obligatoriska moment	8
6.4 Doktorsavhandling och disputation.....	9
6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium.....	10
6.6 Språk.....	11
7. Övergångsregler.....	11
8. Övrigt.....	11

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i militärhistoria

1. Giltighet

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i historia med inriktning mot militärhistoria (hädanefter militärhistoria) är fastställd av Forsknings- och utbildningsnämnden (FoUN) och gäller från och med 2023-10-04.

2. Ämnesbeskrivning

Militärhistoria är den del av historieämnet som studerar krig, krigföring, militära institutioner, militär kultur och militärt tänkande. På ett övergripande plan undersöker ämnet relationen mellan krig och samhälle ur ett brett perspektiv under olika epoker. Det analyserar krigets konsekvenser på det civila samhället samt samspelet mellan militärt och civilt i ett långt historiskt perspektiv, och samhällets resursgenerering (ekonomiskt, personellt och ideologiskt) och dess konsekvenser strukturellt och individuellt under olika epoker. Militärhistoria handlar också om utvecklingen av strategi, operationer och taktik med ett brett fokus på tekniska, sociala, politiska och kulturella faktorer. Ämnet finns i Sverige endast vid Försvarshögskolan och har dels en allmän kunskapsutvecklande dimension, dels en praxisnära professionsdimension kopplad till officersutbildning och Försvarmaktens verksamhet.

3. Utbildningens mål

Antagning till utbildning på forskarnivå i militärhistoria sker endast till studier som avslutas med filosofie doktorsexamen.

En doktorand i militärhistoria kan avlägga filosofie licentiatexamen som en etapp i sin utbildning på forskarnivå. Licentiatexamen är inte obligatorisk för doktorsexamen.

3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen i militärhistoria uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen i militärhistoria ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om 180 högskolepoäng godkänd.

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om 60 högskolepoäng godkänd.

4. Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande:

- har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som Försvarshögskolan har föreskrivit, och
- bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som i enlighet med högskoleförordningen 7 kap 39 §:

- avlagt en examen på avancerad nivå, eller
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Forsknings- och utbildningsnämnden får besluta om undantag från grundläggande behörighet för en enskild sökande med hänvisning till särskilda skäl, detta efter beredning av aktuellt ämnesråd. Till ämnesrådets förslag ska bifogas underlag i form av utförlig motivering samt handlingar som stödjer motiveringen.

4.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå i militärhistoria har den som har:

- fullgjort kursfordringar om minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå inom huvudområdet militärhistoria eller motsvarande, och

- författat ett godkänt självständigt arbete (examensarbete) i militärhistoria eller motsvarande om minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå, samt
- fullgjort kursfordringar om ytterligare 90 högskolepoäng i för utbildningen relevanta ämnen.

Gymnasiebetyg som motsvarar Engelska 6 är ett särskilt behörighetskrav. För sökande som inte har betyg från svenskt gymnasium, eller examen från internationell utbildning, krävs intyg om behörighet motsvarande Engelska 6 från internationellt godkänt språktest (TOEFL (Test of English as a Foreign Language), IELTS (The International English Language Testing System), eller Cambridge ESOL, (English Language Assessment)) i enlighet med krav. Eventuella undantag från krav på intyg regleras av UHR.

5. Utlysning och antagning

Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i militärhistoria fattas av forskningschefen på förslag av ämnesrådet.

De år antagning sker gäller normalt följande:

- En utlysning av anställning som doktorand initieras av ämnesrådet vid Försvarshögskolan.
- Normalt sker utlysning i april med tillträde vid höstterminens start.
- Forskningschefen fastställer kravprofil efter förslag från biträdande prefekt.
- Utlysning sker både på engelska och på svenska via Försvarshögskolans hemsida och andra lämpliga kanaler.
- Ansökan ska vara inlämnad till Försvarshögskolans via anvisat ansökningssystem senast det datum som specificeras i utlysningen. Till ansökan ska bifogas en forskningsplan, tidigare vetenskapliga arbeten, dokumentation som styrker behörighetsgivande meriter samt eventuella övriga meriter av betydelse för utbildningen.
- Ämnesrådet utser två interna och en extern sakkunnig. Rangordningen av sökande (vid behov även efter intervjuer) fastställs av biträdande prefekt efter beredning av ämnesrådet. Därefter föredrar studierektor rangordning för forskningschefen som fattar beslut om antagning.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven görs med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Följande bedömningsgrunder tillämpas:

- avhandlingsämnets relevans och originalitet, och forskningsplanens kvalitet och genomförbarhet
- vetenskaplig kvalitet på tidigare arbeten
- betyg, bredd, relevans och kvalitet i tidigare utbildning på avancerad nivå
- övriga meriter som är av betydelse för utbildningen, inklusive visad förmåga att samarbeta och genomföra uppgifter inom givna tidsramar.

Urvalet görs utifrån en sammanvägd bedömning av samtliga ovanstående punkter. Som underlag för bedömningen av vetenskaplig kvalitet på tidigare arbeten krävs en eller flera

självständigt författade uppsatser eller motsvarande på svenska, engelska, danska eller norska eller i översättning till något av dessa språk.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen planläggs så att studierna omfattar fyra läsår för doktorander som på heltid ägnar sig åt egen utbildning på forskarnivå. Om institutionstjänstgöring tillkommer får den inte överstiga 20 procent av årsarbetstiden.

Utbildningen på forskarnivå i militärhistoria består av en kursdel om 60 högskolepoäng och en avhandlingsdel omfattande 180 högskolepoäng. Möjlighet finns att avlägga licentiatexamen efter 120 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng ska utgöras av kurser och 60 högskolepoäng av ett vetenskapligt arbete.

Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i militärhistoria ska följa den allmänna studieplanen. Eventuella individuella samarbeten med andra lärosäten, enskild doktorands deltagande i annan forskarskola, eller externfinansierade projekt ska förankras hos handledare och studierektor, och dokumenteras i den individuella studieplanen innan genomförande.

Detaljer i studiernas uppläggning bestäms under punkt 6.3 samt i den individuella studieplanen.

6.1 Individuell studieplan

Individuella studieplaner ska upprättas för samtliga aktiva doktorander i militärhistoria. Den innehåller Försvarshögskolans och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. Planen fastställs av forskningschefen. Studierektor för forskarutbildningen föredrar denna efter samråd med doktoranden och hans handledare samt närmast arbetsledande chef.

Den individuella studieplanen följs upp minst en gång per år efter samråd med doktoranden och hans handledare samt närmast arbetsledande chef och ändras av Försvarshögskolan i den utsträckning som behövs.

Upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna behandlas utförligt i 6 kap 29 och 30 § högskoleförordningen samt *Regler för individuella studieplaner inom utbildning på forskarnivå vid Försvarshögskolan*.

6.2Handledning och andra resurser

Minst två handledare ska utses för varje doktorand vid forskarutbildningens början. Handledare utses av biträdande prefekt på förslag av ämnesrådet. Ärendet bereds av studierektor. Huvudhandledaren ska vara professor eller docent anställd vid Försvarshögskolan. Personen ska ha genomgått forskarhandledarutbildning eller ha motsvarande erfarenhet. Den biträdande handledaren ska vara disputerad och bör ha genomgått forskarhandledarutbildning. Även den biträdande handledaren bör vara anställd vid Försvarshögskolan, om inte särskilda skäl föreligger. Vid begäran ska en doktorand få möjlighet att byta handledare. Anhållan om byte av handledare ska ställas till studierektor för forskarutbildningen som bereder ärendet för beslut

av biträdande prefekt. I de fall studierektor är handledare för doktoranden ska anhållan ställas till biträdande prefekt.

Doktoranden har rätt till:

- handledning om sammanlagt minst 80 timmar per år vid heltidsstudier och
- en arbetsplats, dator, telefon samt andra resurser och faciliteter vid Försvarshögskolan som krävs för utbildningens genomförande.

Doktoranden har rätt till handledning och andra resurser under utbildningen så länge inte rektor med stöd av 6 kap 30 § högskoleförordningen beslutar något annat.

Rektor kan besluta att en doktorand inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen om doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen.

6.3 Kurser, examination, och övriga obligatoriska moment

Prov som ingår i forskarutbildningen bedöms med betygen godkänd eller underkänd.

Kurser eller läskurser kan läsas vid Försvarshögskolan eller vid annan högskola inom eller utom landet. För kurser och läskurser vid Försvarshögskolan ska det finnas fastställda kursplaner utifrån rådande regelverk. Examinator för kurs vid Försvarshögskolan är lärare som godkänts som examinator på forskarnivå av Forsknings- och utbildningsnämnden (FoUN). Examinationsformerna framgår av kursplanerna.

Obligatoriska kurser anordnas av ämnet militärhistoria, Forskarskolan i historia som är ett samarbete mellan Stockholm och Uppsala universitet, och av ämnet krigsvetenskap på Försvarshögskolan. De obligatoriska kurserna omfattar både för doktors- och licentiatexamen 30 högskolepoäng. I dessa ingår följande kurser (beskrivningar finns i bilaga 2):

- Introduktionskurs till forskarutbildningen i historia (4.5 högskolepoäng)
- Introduktionskurs till forskarutbildningen i militärhistoria (3 högskolepoäng)
- Teoritillämpning i historisk forskning (7.5 högskolepoäng)
- Kvalitativa och kvantitativa metoder (7.5 högskolepoäng)
- Research in Sensitive Contexts: Ethics and Secrecy (7.5 högskolepoäng)

Övriga kurser (30 högskolepoäng):

Övriga kurser är valfria och kan läsas som lärarledda kurser eller som läskurser. De kurser som ingår i examen skall anges i den individuella studieplanen. Kurs i högskolepedagogik bör genomföras inom ramen för institutionstjänstgöring. Därutöver omfattar utbildningen en seminariedel. Denna del är inte poängsatt och sträcker sig över hela utbildningen. MHA-seminarierna är basen för avhandlingsarbetets genomförande. Där läggs fram för diskussion allt från promemorior till färdiga avsnitt av den blivande avhandlingen. Därutöver ägnas seminarierna åt diskussion av allmänna vetenskapliga problem.

6.3.1 Tillgodoräknande

Forskarstuderande kan tillgodoräkna sig maximalt 37,5 högskolepoäng från godkända kurser på avancerad nivå som är relevanta för forskarutbildningen. Det som eventuellt tillgodoräknas får inte ingå i behörighetskraven som var gällande vid antagningen.

Tillgodoräknande kan också ske av utbildning på forskarnivå vid annat lärosäte.

Den forskarstuderande ansöker om tillgodoräknande hos studierektor för forskarutbildning som bereder ärendet och presenterar det för dekan för beslut. Utdrag ur Ladok ska bifogas ansökan. Studierektor kan begära ytterligare underlag, såsom kursplaner och kurslitteraturlistor.

Den finansierade tiden av utbildningen förkortas i motsvarande omfattning enligt principen en vecka per 1,5 tillgodoräknade högskolepoäng.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

För doktorsexamen krävs en godkänd doktorsavhandling. Avhandlingen ska ha försvarats muntligen vid en offentlig disputation. Vid disputationen ska det finnas en opponent som inte är verksam vid Försvarshögskolan. Opponenten ska vara professor eller docent (eller innehavande motsvarande docentkompetens, i händelse av utländska lärosäten).

Doktorsavhandlingen betygsätts med betygen godkänd eller underkänd. Betygets sätts av en betygsnämnd som utses för varje doktorsavhandling. Betygsnämnden består av tre ledamöter (varav två externa och en från annat forskningsutbildningsämne vid FHS) och en suppleant (från det egna ämnet), lägst docentkompetenta (eller innehavande motsvarande docentkompetens, i händelse av utländska lärosäten). Suppleanten medverkar i betygsnämnden men har bara rösträtt om någon av de tre ledamöterna uteblir. I betygsnämnden ska mer än ett kön vara representerat, om inte synnerliga skäl föreligger. Dessa skäl ska då redovisas till FoUN.

Betygsöverläggningarna leds av en ordförande som utses av betygsnämnden. Handledare och opponent har rätt att delta vid betygsnämndens överläggningar, men deltar ej i betygsbeslutet. Betygsnämnden utses av Forsknings- och utbildningsnämnden efter förslag från studierektor som förankrat förslaget i ämnesrådet. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens innehåll som det offentliga försvaret av avhandlingen.

Ämne för doktorsavhandlingen väljs i samråd med handledarna tidigt under doktorandstudierna. En utgångspunkt vid samrådet är den forskningsplan som doktoranden avgivit i samband med ansökan till utbildningen på forskarnivå. Avhandlingen ska visa doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt – inom eller utom ramen för ett lagarbete – lösa den valda forskningsuppgiften så att delar av målen enligt punkt 3 ovan uppfylls.

Avhandlingen ska utformas antingen som ett enhetligt, sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som en sammanläggning av vetenskapliga uppsatser som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med annan person

(sammanläggningsavhandling). Om undersökningen utförs inom ramen för ett lagarbete ska doktorandens insatser klart kunna särskiljas. Sammanläggningsavhandlingen ska bilda en helhet som innefattar 3-5 artiklar. Undersökningen och de vunna resultaten ska presenteras i en framställning som kvalitetsmässigt ska ligga på en sådan nivå att avhandlingen (inklusive kapitlen i sammanläggningsavhandlingen) bedöms uppfylla rimligt ställda krav för att antas i en vetenskaplig serie eller tidskrift av god kvalitet.

Som doktorsavhandling kan även godkännas vetenskapliga referee-artiklar/publikationer eller manuskript vilka behandlar ett sammanhållet problemkomplex och har försetts med en sammanbindande så kallad kappa. I kappan presenteras de olika delstudiernas huvudresultat och dessa diskuteras och värderas i förhållande till relevant forskningsläge. Där ska också avhandlingsarbetets sammanhängande forskningsproblem presenteras. Vidare redogörs där även för utgångspunkter och genomförande, såsom bakgrund, teoretiska perspektiv, metodval, etcetera.

I övrigt gäller följande krav:

- att avhandlingen är ett resultat av ett självständigt forskningsarbete som väsentligt bidrar till kunskapsutvecklingen
- att syfte, problemställning och vetenskaplig metod tydligt redovisas och motiveras
- att metoden tillämpas korrekt
- att forskningsläget presenteras så att tidigare genomförd forskning klart skiljs från doktorandens egna, i avhandlingen redovisade, bidrag till forskningen
- att materialet presenteras och karaktäriseras och att det sätt på vilket materialet kan ha avgränsats redovisas och motiveras
- att den vetenskapliga noggrannheten vad avser noter, käll- och litteraturförteckning, eventuella tabeller och diagram m.m. är god
- att avhandlingen disponeras på ett logiskt sätt och att dispositionen är konsekvent genomförd
- att avhandlingen är acceptabel ur språklig synpunkt
- att resultaten sammanfattas.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

För licentiatexamen krävs en godkänd licentiatavhandling som bedöms med något av betygen underkänd eller godkänd. Examinationen sker i samband med offentligen utlyst licentiatseminarium med en opponent som är docent eller professor (eller innehavande motsvarande docentkompetens, i händelse av utländska lärosäten), och inte verksam vid Försvarshögskolan. Uppsatsen ska finnas tillgänglig vid Försvarshögskolan i god tid innan seminariet. En betygsnämnd bestående av opponenten samt en professor eller docent verksam vid Försvarshögskolan betygsätter avhandlingen. I betygsnämnden ska båda könen vara representerade om inte särskilda skäl föreligger. Dessa skäl ska då redovisas till FoUN. Handledaren får inte delta i betygssättningen, men har rätt att delta i överläggningar inför betygsbeslut. Betygsnämnden utses av Forsknings- och utbildningsnämnden (FoUN) efter förslag från studierektor för forskarutbildningen.

Licentiatavhandlingen kan utformas antingen som en monografi eller som en sammanläggningsavhandling. Vid en sammanläggningsavhandling ska den inledande sammanfattningen (kappan) innehålla problemformulering, syfte, eventuella frågeställningar och grundlig kritisk diskussion av metod och teori. Om det ingår samförfattade delar i en sammanläggningsavhandling ska det specificeras vilka delar som doktoranden har bidragit med, vad gäller såväl omfång som innehåll.

Vid sammanläggningsavhandling krävs minst en artikel antagen för publicering vid tidskrifter eller förlag som tillämpar sakkunniggranskning och som återfinns på den sammanställning FHS tillämpar för fördelning av prestationspott, samt ytterligare en text i antagningsbart skick. Maximalt en av texterna som ingår i sammanläggningsavhandling får vara samförfattad, och då endast med en medförfattare. I bedömning av krav på omfattning på en sammanläggningsavhandling ska hänsyn tas till avhandlingens karaktär. Licentiatavhandling bedöms med något av betygen underkänd eller godkänd. Hänsyn tas till såväl avhandlingens innehåll som det offentliga försvaret av avhandlingen vid betygssättningen. Texter som har ingått i licentiatavhandling får ingå i doktorsavhandling.

6.6 Språk

Avhandling inom forskarutbildning i militärhistoria ska skrivas på svenska, danska, norska eller engelska. Doktorsavhandling som skrivits på svenska ska innehålla sammanfattning på engelska och avhandling som skrivits på engelska ska innehålla sammanfattning på svenska. I de fall avhandlingen har skrivits på annat språk än svenska eller engelska ska den innehålla sammanfattning på engelska. Sammanfattningen ska vara så utförlig att en läsare utan kunskaper i avhandlingsspråket ska få en klar uppfattning om avhandlingens syfte och huvudsakliga innehåll, den vetenskapliga metod som använts och de resultat som nåtts. Hänvisningar ska göras till avhandlingens olika kapitel. Doktorandens huvudhandledare ansvarar för att sammanfattningen får föreskrivet innehåll. Bedömning av sammanfattningen ska vid betygssättningen ingå i bedömningen av hela avhandlingen. Till varje doktorsavhandling ska fogas ett kortfattat engelskspråkigt referat ("abstract") omfattande högst 2000 tecken inklusive mellanslag. Referatet ska ange avhandlingens titel, det språk avhandlingen är skriven på, författaren/författarna samt universitet och institution, återge innehållet i avhandlingen enligt dispositionen: problem, metoder och resultat, förses med nyckelord och andra uppgifter av betydelse för litteratursökning i automatiserade informationssystem. Om avhandlingen är skriven på annat språk än svenska, ska referatet om högst 2000 tecken skrivas på svenska.

7. Övergångsregler

När detta program inte längre ges, eller när programmets innehåll väsentligt förändrats, har doktoranden rätt att examineras på kurser inom program en gång per termin under en period av sex terminer. Under denna period gäller de begränsningar som anges i kursplanerna.

8. Övrigt

Doktoranderna omfattas av Försvarshögskolans systematiska arbetsmiljö-, jämställdhets- och likabehandlingsarbete. Det finns en arbetsmiljökommitté som bevakar att regelverk följs och att arbetet fortsätter att utvecklas och chefer utbildas kontinuerligt. Försvarshögskolan arbetar

kontinuerligt med jämställdhetsintegrering. Lärare strävar efter att på varje kurs inkludera författare av kurslitteratur som är både män och kvinnor, samt att anlägga ett genusperspektiv på utbildningen.

Försvarshögskolan arbetar kontinuerligt med internationalisering av utbildningen. Internationaliseringen gynnas av att delar av kurslitteraturen är på engelska. Doktorander har möjlighet att läsa avhandlingsspecifika kurser utomlands.

Doktorandmedverkan tillgodoses genom doktorandrepresentanter i ämnesråd och programråd. Doktorander genomför dessutom kursvärderingar.